

DONJA LOMNICA, kurija Modić-Bedekovića

DONASSY-KRALJEVIĆ, Mira → KRALJEVIĆ-DONASSY, MIRA

DONAT DE LIANO DE ANDRIA, iluminator (kraj XV. st.). God. 1488. zajedno sa skriptorom Stjepanom Marcellusom obvezuje se ispisati i iluminirati jedan gradual za benediktince na Lokrumu, koji bi izgledao kao i dva graduala koje su godinu dana ranije načinili za dubrovačku katedralu. Danas graduale nije moguće identificirati.

LIT.: C. Fisković, Dubrovački sitnoslikari, Prilozi – Dubrovnik, 6.

DONEGANI, Vatroslav (Ognjen), kipar (Rijeka, 28. VII. 1836 – Đakovo, 5. VII. 1899). Školovao se na Akademiji u Veneciji gdje je 1855. i 1856. nagrađen za izložena djela. Izradio model za spomenik banu Jelačiću, no narudžba je povjerena A. Fernkornu. Uz pomoć J. J. Strossmayera odlazi na studij u Rim, odakle ga biskup 1867. poziva u Đakovo da nadgleda grad-

DONJA STUBICA, nadgrobna ploča s likom Franje Tahija u župnoj crkvi

nju katedrale. Izradio lik Sv. Petra i četiri medaljona na glavnom oltaru (Sv. Grgur Veliki, Sv. Ambrozije, Sv. Augustin, Sv. Jeronim), bareljefe na propovjedaonici (Navještenje, Zaruke Majke Božje i dr.), kipove na bočnim oltarima i u kapelama te na leznama propovjedaonice. Djela je po njegovim modelima klesao T. Vodička. Portretirao fra Grgu Martića i Strossmayera (Moderna galerija, Zagreb); izradio kompoziciju Sv. Trojstva u Sotinu kraj Vukovara. Bio je pod utjecajem tal. realističkoga kiparstva sred. XIX. st., s pov. i dekorativnim pojedinostima.

LIT.: M. Cepelić, Stolna crkva đakovačka, Đakovo 1915. — I. Rogić, Katedrala u Đakovu, Osijek 1932. — Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata u XIX stoljeću, Zagreb 1943, str. 87. — B. Vižintin, Majstori kamena i drva, Riječki list, 1. I. 1953. O. Šr.

DONJA BEDEKOVČINA → BEDEKOVČINA

DONJA BRELA, selo u Makarskom primorju. Tu se ubicira grad *Berulia* koji spominje Konstantin Porfirogenet. Današnje naselje nastalo je u novije doba migracijom stanovništva iz podbiokovskih zaselaka. Župna crkva iz XIX. st. sagrađena je na mjestu starije barokne crkve; uz groblje se nalazi srednjovj. nekropola s osam nadgrobnihih ploča urešenih reljefima (štitovi i mačevi). U crkvi se nalazi više nadgrobnihih ploča iz XVIII. st.

LIT.: N. Bezić-Božanić, Stećci i nadgrobne ploče u Makarskom primorju, Starinar (Beograd), 1966, str. 168. — J. Medini, Makarsko primorje u antici, Makarski zbornik, 1970, str. 17–19. N. B. B.

DONJA DUBRAVA → PRELOG

DONJA KOVAČICA, selo *Jl* od Bjelovara. Drvena pravosl. kapela Sv. Marije Magdalene (odnosno Sv. Petke) iz druge pol. XVIII. st. predstavlja rijetko očuvan primjer nekoć mnogobrojne arhitekture te vrste. Drveni bačvasti svod oslikan je na pučki način vegetabilnim motivima. Ikonostas s izrezbarenim rokoko-ukrasima potječe iz 1769.

DONJA LOMNICA, selo *J* od Zagreba. Nalazi iz rim. doba (grob iz II. st., tragovi rimske ceste). Drvena jednokatna kurija Modić-Bedekovića, podignuta 1806, tvori s gospodarskim zgradama i drvećem skladan ambijent. Ta je kurija lijep primjer autohtone svjetovne lađanjske arhitekture, kakvu je podizalo niže plemstvo.

LIT.: Horvat – Matejčić – Prijatelj, Barok.

DONJA MOTIČINA, selo kraj Našica. Oveća gotička crkva Svih svetih s poligonalnim svetištem i izduženim brodom, poduprta potpornjima, ima s objiju strane svetišta prigradene sakristije. Na južnom zidu broda otkriven je gotički prozor.

LIT.: D. Vukičević-Samaržija, Sakralna gotička arhitektura u Slavoniji, Zagreb 1986.

DONJA PUŠĆA, selo Zagorju. U baroknoj župnoj crkvi Sv. Jurja očuvana su tri klasicistička oltara, propovjedaonica i klupa (1819) te dva kaleža iz XVIII. st. U kapeli Sv. Marije od Rozarija su barokni glavni oltar iz 1722, dva oltara u rokoko stilu, propovjedaonica s oslikanim evanđelistima, ciklus slika Križnoga puta. Uz gl. cestu barokni kameni kip Sv. Florijana (1778).

LIT.: A. Schneider, Popisivanje, 1941, 53, str. 182. — Horvat – Matejčić – Prijatelj, Barok. A. Ht.

DONJA STUBICA, selo podno *S* obronaka Medvednice u Zagorju. U okolici je nađeno nekoliko predmeta iz prapovijesti (sjekira od serpentina, brončana narukvica) i antike (rim. Gordijanov novac). U Donjoj Stubici je gotička, barokizirana župna crkva Sv. Trojstva, pregrađena nakon potresa 1881. Kapa zvonika srodna je kapi staroga zvonika zagrebačke katedrale. U crkvi su figuralno ukrašena kasnogotička svećenička sjedala (sedilija) i renesansna nadgrobna ploča s reljefnim likom Franje Tahija (umro 1573). Župnu kuriju gradio je zagrebački graditelj J. Either (1820).

LIT.: Gj. Szabo, Kroz Hrvatsko zagorje, Zagreb 1939, str. 170–173. — A. Horvat, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. — J. Butorac, Stubica Donja i Gornja 1209–1982, Zagreb 1982. R.

DONJA VIŠNJICA, selo *Z* od Varaždina. Župna crkva Sv. Marije, sa zvonikom uz gl. pročelje, građena u etapama 1640–1738, ima u tlocrtu oblik križa. Unutrašnjost je oslikana freskama, među kojima se ističe »Pietà« (djelo J. Rangera?), u njoj su također barokni oltari, propovjedaonica, orgulje iz 1754, pacifikal iz 1667, crkv. posude iz XVII. i XVIII. st. Kraj barokne župne kurije je kameni kip Sv. Ivana Nepomuka (XVII. st.).

LIT.: D. Baričević, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. stoljeća u sjevernom dijelu Hrvatskog Zagorja, Ljetopis JAZU, 1971, 526–527. — D. Kućinić, Zagorje u freski, Gazophylacium, 1993, 1–2. A. Ht.